

זא-א וכי סבר רבי יהודה שהשבויה בקדושתה זא-א קיימא, וכמבואר במשנתנו! ?

א. כל אשה מבנות ישראל שיצא דם ממקור דמיה [מהרחם], הרי היא נטמאת בטומאת נדה. אבל הגויות אינן מיטמאות בטומאת נדה, ודם נדותם נחשב כדם בהמה גרידא.

ב. גזרו חכמים שאשה הרואה דם, יהיו טמאות כל הטהרות שנגעה בהן קודם שראתה את הדם במשך התקופה של "מעת לעת", שקדמה לראיית הדם.

וטעמו של דבר, כי חששו חכמים, שמה יצא הדם מהרחם אל הפרוזדור המוביל אותו החוצה, אך לא יצא מיד החוצה, ואילו האשה נטמאת משעת יציאת הדם מן הרחם אל הפרוזדור [למרות שלא יצא הדם עדיין החוצה], וישהה הדם בתוך הפרוזדור לפני שיצא החוצה, ונמצא שהיא טמאה קודם לראיית הדם.

אך אם בדקה את עצמה בתוך ה"מעת לעת" האחרון, אין היא טמאה אלא עד שעת הבדיקה [הנקראת "פקידה אחרונה"].

רב הונא בריה דרב יהושע אומר: לעולם כדקתני בברייתא: בין כך ובין כך לא ישאנה. אלא שרבי יהודה – לדבריהם דרבנן, קאמר להו:

לדידי – שאני סובר שבויה בקדושתה קיימא – בין כך ובין כך ישאנה. (18)

אלא לדידכו, שאתם חוששים שמה נבעלה, בין כך ובין כך לא ישאנה מבעי ליה. שהרי אין לנו לסמוך על עדותו שמה עיניו נתן בה, ואפילו כשפדאה הוא עצמו.

ורבנן, מה הוא טעמם שלא חששו ל"שמה עיניו נתן בה" כשהוא עצמו פדאה! ?

ומפרשינן: הפודה את השבויה ומעיד בה ישאנה, כי לא שדי איניש זוזי בכדי [אין אדם מוציא מעותיו על חנם], ואמת היתה בפיהו שהיא כשירה. (19)

אבל אם מעיד בה כדי, ללא שהשקיע את ממונו בפדיונה, הרי זה לא ישאנה, כי חיישינן: שמה עיניו נתן בה.

רמי ליה רב פפא בר שמואל לרב יוסף: (20)

18. הלושון משמע דבין אם מעיד הפודה ובין אם מעיד אחר מכח עדותו הוא נושא אותה, והקשה ב"הערות" שהרי לרבי יהודה אין צריך לעדותו כלל, ראה שם מה שיישב.

19. הקשה הט"ז [אבן העזר סימן ז], הרי אם חשוד הוא בעינינו שעיניו נתן בה, הרי ודאי שיוציא ממון על זה, ולמה אנו מאמינים לו! ?

וביאר הט"ז שאם אינו יודע בודאי שטהורה היא, היה חושש שמה היא תודה שטמאה היא, אבל כשמעיד בה כדי לישאנה לא איכפת לו אם תודה, שאם תודה לא ישאנה, שהוא הרי לא

20. אף הקושיא הבאה אינה אלא לרבי יוחנן, אבל לרבה המפרש את טעמו של רבי יהודה משום שלא יהא חוטא נשכר, לא קשיא מידי, תוספות.

ואף שרבה מיישב את הקושיא בהמשך הסוגיא, והוא עצמו סובר בביאור טעמו של רבי יהודה שהוא משום שלא יהא חוטא נשכר,

וזה הוא שאמרו בכל הנשים, שהן מטמאות "מעט לעת, ומפקידה לפקידה".

והתניא: הגיורת שנתגיירה, וראתה דם באותו היום שטבלה לגירותה.

רבי יהודה אומר: דיה שתהא מטמאת את הטהרות בשעתה. דהיינו, משעת הראיה, ואינה מטמאת אותן למפרע, שהרי דם נדוטה שיצא ממנה בהיותה גויה, אינו מטמא.

וכמו כן אין היא מטמאת למפרע אפילו את הטהרות שנגעה בהן באותו היום לאחר השעה שטבלה לגרות, על אף שכבר היתה ראויה אז להיטמא בטומאת נדה.

כי כל אשה שאין אתה יכול לטמא את

הטהרות שנגעה בהן למפרע עד מעט לעת ממש, לא גזרו בה חכמים שטמא למפרע, ולכן אינה מטמאה אפילו משעה שטבלה.⁽¹⁾

רבי יוסי אומר: הגיורת הרי היא ככל הנשים, ומטמאה מעט לעת,⁽²⁾ ומ"פקידה לפקידה".

ועוד נחלקו בדין הגיורת רבי יהודה ורבי יוסי:

וצריכה הגיורת שנתגיירה, להמתין מלהנשא שלשה חדשים מאז שטבלה [ואף שלא היתה נשואה בגיורתה], כדי שאם תתעבר, ידעו להבחין בין זרע שנזרע בקדושה לזרע שנזרע שלא בקדושה,⁽³⁾ **דברי רבי יהודה.**

רבי יוסי מתיר לה ליארם ולינשא מיד,

כלל. ב. ואפילו אם תימצי לומר שלא יצא עכשיו, שמא יצא ממקורה עוד בהיותה גויה. אלא שכותלי בית הרחם העמידוהו, ולא יישב. וראה מה שיישב ב"אילת השחר", ומה שיישב ב"הערות".

2. כתבו התוספות: כלומר בדין "מעט לעת", ואולם אינה מטמאה אלא עד הטבילה, שקודם לכן אינה נדה [ומ"פקידה לפקידה", היינו אם פקדה את עצמה אחר הטבילה]. ודבריהם צ"ב שהם קוראים לזה "טומאה מעט לעת", והרי הביאו בתחילת דבריהם את רש"י, שהוא קורא לזה "טומאה מפקידה לפקידה"! והריטב"א גורס: ומטמאה מפקידה לפקידה, וכונתו שהיא מטמאה עד הטבילה דוה הוא כפקידה כיון שהוא בתוך המעט לעת.

3. כי בתוך זמן זה ספק הוא אם בן שבעה חדשים הוא לשני שנישאת לו אחר הגרות, או בן תשעה חדשים הוא לראשון שנבעלה לו בגויות.

אליבא דרבי יוחנן הוא מתרץ, תוספות לו א ד"ה אמר רבה.

1. כתב רש"י: דיה שעתה, ולא גזרו בה **טומאת מעט לעת** לטמא טהרות שנגעה בהן **משעת טבילה עד שעת ראיה**, כי אפילו אם יצא דם זה מאתמול [קודם שטבלה], והעמידוהו כותלי בית הרחם, שזהו הטעם של גזירת טומאה "מעט לעת" בבנות ישראל, הלא **דם כנענית כדם בהמה** הוא. ואם תאמר, ניחוש שמא משטבלה נעקר ויצא מיד, כיון ש"טומאה למפרע" גזירה דרבנן היא, הרי רק היכא דאיכא למיגזר מעט לעת שלם, גזור חכמים גם על "מפקידה לפקידה", אבל היכא דלא גזור "מעט לעת" לא גזור "מפקידה לפקידה".

והקשה רבינו עקיבא איגר: למה לי הטעם שכתב רש"י, דכל שאינה מטמאה מעט לעת אינה מטמאה מפקידה לפקידה, והרי בלא טעם זה יש לטהרה משום "ספק ספיקא". א. ספק אם בא הדם עכשיו ולא העמידוהו כותלי בית הרחם

הצרכנו תקופה של המתנה, לא מנטרא נפשה [אינה משמרת את עצמה].

אך שבויה, שהיא ישראלית — מנטרא נפשה [משמרת היא את עצמה].⁽⁵⁾

ואולם, הוסיף רב פפא בר שמואל להקשות:

ועדיין, רמי, יש לך לשאול סתירה, מדין שבויה [על דין] שבויה, היות שבכרייתא אחרת מצינו שכרך בה רבי יהודה את דין השבויה עם דין הגיורת, והצריך המתנה לצורך הבחנה בשתייהן!

דתניא: הגיורת, והשבויה, והשפחה, שנפדו ושנתגיירו ושנשתחררו כשהן יתירות על כנות שלש שנים ויום אחד, יש לנו לחוש שנבעלו בשעת גיורתן, אחר גיל שלש, היות והן נעשות בגיל זה ראויות לביאה —

ולכן, כשנתגיירו או שנפדו או שנשתחררו — הרי אלו צריכות להמתין מלהנשא

ואינה צריכה להמתין כלל [ובהמשך הסוגיא יתבאר טעמו].

הרי שרבי יהודה סובר שהגיורת אינה בחזקת בתולה, ולכן צריכה היא פרק זמן של המתנה לצורך "הבחנה", כדי שנוכל להבחין בין הזרע שנוולד מבעילתה בגיורת לבין הזרע שיוולד לה בהיותה יהודיה.

ואם כן, תיקשי לרבי יהודה עצמו, שאמר במשנתנו שהשבויה "בחזקת בתולה" היא?!⁽⁴⁾

אמר ליה רב יוסף לרב פפא בר שמואל: וכי גיורת אשבויה קא רמית, מה קושיא וסתירה אתה מקשה מדין גיורת על דין שבויה, עד קשה לך כיצד סובר רבי יהודה שהגיורת אינה בחזקת בתולה, ואילו השבויה בחזקת בתולה היא!?

והרי גיורת, שאנו דנים אם היתה בעילתה כשהיתה גויה או כשהיא יהודיה, ולשם כך

אלא לשחק עמהן". ומשמע שלדעת חכמים נוהגים בהן הפקר לאונסן בבעילה.

5. א. ביאר הרשב"א את סברת התרצן, דשבויה שאני, כיון שישראל קדושים הם, מנטרא נפשה. אבל הגיורת, כשהיתה גויה, פרוצה היתה ולא מנטרא נפשה. וביאור דבריו, שהגמרא חוזרת בה ממה שהיתה סבורה, כיון שאין הגויים חשודים על אונס, ממילא מסתברא שהנשים אינן מוסרות את עצמן. אלא הגויות מוסרות את עצמן, ובנות ישראל אינן מוסרות את עצמן.

ב. תמהו התוספות והרשב"א: מאי סלקא דעתין לדמות שבויה לגיורת, והרי ממשנתנו עצמה מוכח שחילוק יש ביניהם, כי בשבויה נחלק רבי יהודה שאין לה קנס, ואילו בגיורת לא

4. ביאר הרשב"א את סברת המקשה שהיה מדמה שבויה לגיורת, כיון שרבי יהודה סובר שבקדושתה קיימא, בהכרח שאע"פ שהגויים פרוצים בעריות, מכל מקום אין הגויים חשודים על אונס. שאינם פרוצים כל כך אלא לבועלה ברצון. ואשה, שאין יצרה גדול כל כך כמו האיש, כל שכן שאינה פרוצה לזנות מדעת. ולפיכך, אף הגיורת, כיון שאין הגויים אונסים, היא אינה מתרצה להם, וראה שם עוד ביאור.

ומה שכתב הרשב"א שאין הגויים חשודים על אונס, היינו דוקא לשיטת רבי יהודה. אבל לדעת חכמים החלוקים עליו — אף על אונס הם חשודים, וכמו שכתב רש"י לעיל בדברי רבי דוסא החלוק על חכמים ואומר: וכי מפני שמיצך לה — "אין נוהגין בהן הפקר לאונסן בבעילה,

ומקשינן: **אי הכי** — שודאי הוא שנבעלה
— **מאי טעמא דרבי יוסי**, החולק ואינו
מצריך המתנה?

כי הניחא אם לא ראוה שנבעלה, יש לפרש
את טעמו של רבי יוסי, שאינו חושש
לבעילתן. אבל לפי פירושו של רב ששת,
שהוא מפרש את הברייתא כשראוה
שנבעלה, תיקשי: מאי טעמא דרבי יוסי
שאינו מצריך המתנה לצורך הבחנה?!

אמר רבה: קסבר רבי יוסי: אשה מזנה —
משמשת במוך [נותנת מוך באותו מקום,
לאחר הבעילה, ושואבת משם את הזרע],⁽⁸⁾
ועושה היא זאת כדי **שלא תתעבר**, ושוב אין
לחוש שתלד זרע שנזרע שלא בקדושה, גם
אם נבעלה.

ותמהה הגמרא על תירוץ זה:

בשלמא גזירתא, אכן יש לומר שהיא משמשת
במוך, **כיון דדעתה לאיגיורי** [היות ודעתה
להתגיייר],⁽⁹⁾ ומשעה שנתנה דעתה להתגיייר,

שלשה חדשים, כדי להבחין בין זרע הנזרע
בקדושה לזרע הנזרע שלא בקדושה, דברי
רבי יהודה.⁽⁶⁾

ואילו **רבי יוסי מתיר להן ליארם ולינשא**
מיד, ללא המתנה לצורך הבחנה.

ומוכח שרבי יהודה חושש אף לבעילת
השבויה. ואילו במשנתנו, סובר רבי יהודה
שהשבויה — בקדושתה קיימא.

אשתיק, שתק רב יוסף, ולא ידע לענות על
קושייתו של רב פפא בר שמואל.

אמר ליה רב יוסף לרב פפא בר שמואל:
מידי שמייע לך בהא, האם שמעת אתה איזה
ישוב בענין זה?

אמר ליה רב פפא בר שמואל: הכי אמר
יישב רב ששת: ההיא ברייתא, שמחייב בה
רבי יהודה את השבויה להמתין שלשה
חדשים, עוסקת **כשראוה שנבעלה**.⁽⁷⁾

נחלק, ויש לה קנס! ? וראה מה שיישבו.
ג. עוד הקשו התוספות, הרי שנינו במשנתנו

8. כן פירש רש"י כאן. אבל ביבמות יב א פירש
רש"י שבשעת מעשה יש לה מוך באותו מקום.
והיעב"ץ כאן האריך בדברי רש"י כאן.

9. א. כלומר: מסתמא מי שמתגיייר, כבר
חושבת היא על הענין כמה חדשים קודם הגירות
בפועל.

ב. בגמרא יבמות לה א איתא: כיון דדעתה
לאיגיורי, מנטרה נפשה כדי להבחין בין זרע
שנזרע בקדושה ובין זרע שנזרע שלא
בקדושה. וברש"י שם מבואר דאפילו נשואה
מנטרא נפשא, והיינו שפורשת גם מבעלה.

שרבי יהודה מתיר בשבויה שנשתחררה יתירה
על בת שלש שנים ועדיין קטנה היא, ומה שייך
בקטנה מינטרא נפשה?!

ותירצו, קטנה לגמרי — אינה מוסרת את
עצמה לביאה. וכשהיא גדלה קצת, ומוסרת את
עצמה לביאה, כבר יש בה דעת לשמור את
עצמה.

6. ואף שהקטנה אינה מתעברת, גזירה קטנה
אטו גדולה, רש"י.

7. כתב ב"הערות", דלאו דוקא כשראוה
שנבעלה בתוך שלשה חדשים, אלא אפילו אם

הרי היא **מנטרא נפשה** [משמרת את עצמה] ומזמנת לעצמה מוך.

ואף **שבויה נמי** שפיר משמשת במוך, כיון **דלא ידעה היכא ממטו לה**, אין היא יודעת לאן יביאנה השבאים, ושמה יביאנה לעיר של ישראל, ויפדנה.

ושפחה שנשתחררה על ידי גט שחרור **נמי** משמשת במוך, **דשמעה מפוי מרה**, שמעה מאדונה שעומד הוא לשחרר אותה.⁽¹⁰⁾

אלא שפחה כנענית שיוצאה לחרות בהוצאת **שן ועין**, שהיא יציאה בלתי צפויה, **מאי איכא למימר?** וכי מנין לה להעלות על דעתה שתשתחרר, עד שאתה אומר שמשמשת היא במוך?!

וכי תימא: אכן **כל דממילא** [כלומר: כל אופן שאין היא מעלה בדעתה] **לא אמר רבי יוסי**, שמוותרת היא להיארס ולהינשא מיד.

אין זה תירוץ. כי —

והרי **אנוסה**, **דממילא**⁽¹¹⁾ היא נבעלת ולא מרצונה, ולא ידעה שתיאנס, ולא זימנה לעצמה מוך, ובכל זאת **תניא:** **אנוסה ומפותרה, צריכות להמתין שלשה חדשים, דברי רבי יהודה.**

רבי יוסי מתיר ליארס ולנישא מיד!

אלא אמר רבה: קסבר רבי יוסי: **אשה מזונה, מתהפכת** אחר שנבעלה כדי לפלוט את הזרע, במטרה **שלא תתעבר.** וזאת יכולה לעשות אף האנוסה, וכל המזנות עושות כן.

ודנה הגמרא:

ואידך, רבי יהודה, שמצריך המתנה, למה הוא אינו סומך על דרך זו של הנהגת הנשים המזנות?!

טעמו של רבי יהודה הוא: **כי היישינן שמא לא נהפכה יפה יפה.**⁽¹²⁾

שנינו במשנה: וכל המתחייב בנפשו אינו משלם ממון, **שנאמר "ולא יהיה אסון — ענוש יענוש"**.

ותמהה הגמרא: **וכי הא — דין "קם ליה בדרכה מיניה" — מהכא,** ממקרא זה הוא **דנפקא?!**

והרי **מהתם נפקא**, ממקרא אחר הוא נלמד:

שנאמר: **"והפילו השופט והכהו לפניו כדי רשעתו"**. מלמד הכתוב שאמר "כדי רשעתו"

10. צריך לפרש שכך היא הדרך, שהיא שומעת ממנו כמה חדשים קודם השחרור אודות שחרורה, שאם לא כן עדיין צריך הבחנה.

11. א. אף שגם השבויה אנוסה היא, מזה אי אפשר להקשות, כי יודעת היא שתיאנס ומזמנת מוך, מה שאין כן סתם אנוסה אינה יודעת שתיאנס.

ב. ברש"י כאן נראה שאינו גורס "ומפותרה"

וכמו שכתוב בגליון, וברש"י ביבמות לה א נראה דגרס "ומפותרה", אך בפירושו שם מבואר שהקושיא היא מאונס בלבד.

12. כתבו התוספות, שלפי תירוץ זה ביוצאת בשן ועין מודה רבי יוסי שהיא צריכה להמתין, כי היא למה תתהפך. ואילו רש"י ביבמות לה א כתב: ואף יוצאה בשן ועין נמי ליכא השתא למיפרך, דכיון דהיפוך קל הוא לה, ואין בו

דאי אשמעינן רק מיתה וממון, הייתי אומר: משום דבמיתה איכא איבוד נשמה, שהוא עונש חמור, ולכן דיו בכך אם ענשתו לאבד נשמה ליהרג.

אבל מלקות וממון, דליכא איבוד נשמה, אימא לא נאמר שאין לוקה ומשלם, אלא נעשה בו את שניהם.

ואי אשמעינן רק במלקות וממון, הייתי אומר: משום דלא חמיר איפוריה, אין האיסור שנתחייב עליו מלקות איסור חמור, ודיו שתענשנו בעונש אחד.

בלשון יחיד: משום רשעה אחת בלבד אתה מחייבו, ואי אתה מחייבו משום שתי רשעיות! (13)

ומשינן: חדא קרא — "ולא יהיה אסון" — מדבר במיתה וממון, שימות ולא ישלם.

וחדא קרא — "כדי רשעתו" — מדבר במלקות וממון, שאינו לוקה ומשלם. (14)

וצריכא, הוצרכה התורה להשמיענו הן במיתה וממון והן במלקות וממון, שאינו נענש בשני עונשים!

ומשלם". ואף שנחלקו אמוראים [לעיל לב] אם לוקה או משלם, בכל זאת אם מאיזה טעם לא יפטור המלקות את הממון, אז יפטור הממון את המלקות לכולי עלמא. וכן להיפך. והראיה, מעדים זוממין וחובל בחבירו, שגילתה התורה שהם משלמים [כמבואר לעיל לב], וממילא אנו אומרים שאינו לוקה לכולי עלמא. וזה הוא משום שלעולם "אין לוקה ומשלם".

אבל "ולא יהיה אסון" מלמד רק פטור על הממון דוקא. ואם מאיזה טעם שהוא לא יפטור הממון, אזי לא נאמר שיפטור הממון את המיתה. ב. ועוד חילוק כתבו בשם הגר"ח [הובא ב"משכנות הרועים"], שב"כדי רשעתו" צריך דוקא שיהיו שתי הרשעיות מסורות לבית דין, וכמבואר בגמרא במכות, שמקרבן אין נפטור ב"כדי רשעתו", משום שאינה רשעה המסורה לבית דין, מה שאין כן מיתה וממון אין צריך שיהיו רשעיות המסורות לבית דין. ונפקא מינה בתשלומי מעילה, שביאר הגר"ח שהוא לא נחשב כ"רשעה המסורה לבית דין", שלפי זה, אם יתחייב המועל במלקות הוא לא יפטור מתשלומי מעילה, ואילו חיוב מיתה כן יפטורנו.

טורת, מתהפכת היא, דכל אשה מזנה אינה רוצה להתעבר".

13. הקשה הריטב"א: הרי יש לומר שמ"כדי רשעתו" אנו לומדים ש"אין מת ומשלם", ואילו מ"ולא יהיה אסון" אנו לומדים שיקבל את המיתה ולא את הממון!?

ותירץ: מכל מקום יקשה, כיון שכבר אמרה תורה "ולא יהיה אסון", למה לי עוד "כדי רשעתו"? ותו, ודאי סברא הוא, שבאיסור חמור כזה שיש בו מיתה, במיתה החמורה הוא נידון, ולא בממון הקל.

ומה שכתב שב"איסור חמור כזה", כוונתו לומר, אף כי במלקות וממון נסתפקה הגמרא [לעיל לב א] לומר, שהמלקות קל מן הממון, ומכל מקום לוקה ואינו משלם, לזה חילק הריטב"א בין איסור חמור כזה שחייבים עליו מיתה לבין איסור קל שאין חייבים עליו אלא מלקות.

14. כתבו האחרונים שחילוק יש בין שתי הדרשות:

א. "כדי רשעתו" מלמד, שלעולם "אין לוקה

המיתה והן המלקות, הם עונשים בגופיה, אימא, הייתי אומר כי שני העונשים יחד כמיתה אריכתא היא [מיתה ארוכה היא], ואין הם נחשבים שני עונשים חלוקים, ולכן נעביד ביה את שניהם.

ואי אשמעינן רק במיתה ומלקות, הייתי אומר שהוא משום דתרתו בגופיה לא עבדינן, שני עונשי הגוף אין מענישים.

אבל מיתה וממון, דהדא עונש הוא בגופיה, ודהדא עונש הוא בממוניה — אימא נעביד ביה את שניהם.

לכך צריכא את שני פסוקים האלו!

מאחר שנתבאר במשנתנו שמ"לא יהיה אסון" אנו למדים שהמיתה פוטר את הממון, מפרשת עתה הגמרא פסוקים נוספים, שהיה נראה לכאורה שמשמעותם לחדש ש"קם ליה בדרכה מיניה, ומבאר למה נצרכו פסוקים אלו. ומתוך ביאור הפסוקים האלו מתגלגל הענין לביאור פסוקים אחרים.

א. זה שאמרה תורה "ולא תקחו כופר לנפש רוצח" — שמשמעותו היא לכאורה, שאם

אבל מיתה וממון, דהמיר איסוריה שנתחייב עליו מיתה, אימא לא.

לפיכך צריכא את שני המקראות.

ולרבי מאיר, דאמר: לוקה ומשלם, (15) ובהכרח ש"כדי רשעתו" בא ללמד שאין מת ומשלם, תיקשי: תרתי קראי — "ולא יהיה אסון" ו"כדי רשעתו" — למה לי?

ומשנינן: דהדא קרא — "ולא יהיה אסון" — במיתה וממון.

ב-ז א ודהדא קרא — "כדי רשעתו" — במיתה ומלקות. (1)

וצריכא התורה להשמיענו דין זה, הן במיתה וממון, והן במיתה ומלקות, שלא ייענש בשניהם!

דאי אשמעינן רק במיתה וממון, הייתי אומר, משום דהדא עונש [מיתה] הוא בגופיה, ודהדא עונש הוא בממוניה, לכן לא עבדינן [אין מענישים אותו את שני העונשים].

אבל במיתה ומלקות, דאידי ואידי, הן

15. כמבואר לעיל לב ב, ולג ב.
1. ביאור התוספות, שלדעת חכמים החולקים על רבי מאיר, נלמד הכל מ"כדי רשעתו", שמשמע: אם נתחייב יחד עם המלקות מיתה או ממון, משום רשעה אחת בלבד אתה מחייבו.
ורבינו עקיבא איגר תמה על דבריהם, למה לא ניחא להו בפשיטות לומר שלומדים חכמים את הכל מ"ולא יהיה אסון", ואף שהגמרא עושה צריכותא, הרי יש לומר שחכמים לא סבירא להו צריכותא זאת.

עוד כתבו התוספות: אע"ג דסמיך ליה [ל"כדי רשעתו"] ארבעים יכנו לא יוסיף, מכל מקום אין לנו לומר שילקה ולא ימות כמו שלוקה ואינו משלם, ד"איתגורי איתגור!"
כלומר: אין סברא שאם היה עושה רשעה אחת המחייבתו מיתה יידון במיתה החמורה, וכשנצטרף לו רשעה נוספת לא יידון אלא במלקות הקל, [וראה מה שהוסיפו בזה, ובתוספות לב א ד"ה ואי, ובמה שנכתב בהערות שם].